

Trenčiansky samosprávny kraj

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2022 – 2030

**Oznámenie o strategickom dokumente
podľa zákona č.24/2006 Z. z.**

August 2022

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov

Trenčiansky samosprávny kraj – obstarávateľ strategického dokumentu s regionálnym dosahom

2. Identifikačné číslo

36126624

3. Adresa sídla.

Trenčiansky samosprávny kraj, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.

Ing. Jaroslav Baška – predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja
K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
032/6555911
predseda@tsk.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie.

Ing. Martina Lamačková
Vedúca odboru regionálneho rozvoja Úradu TSK
K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
032/6555419
martina.lamackova@tsk.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2022 – 2030

2. Charakter.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja VÚC (ďalej aj ako „PHRSR“ alebo „program rozvoja“) je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030, z roku 2019, ako aj so zreteľom na existujúce relevantné plánovacie strategické a územnoplánovacie dokumenty, ktoré boli doposiaľ spracované či už z národnej, regionálnej alebo miestnej úrovne, s dopadom na región.

Na základe zadania a v súlade s platnou metodikou je PHRSR spracovaný aj ako Integrovaná územná stratégia (ďalej aj ako „IÚS“) územia a reflektuje špecifiká jednotlivých strategicko-plánovacích regiónov ako aj území udržateľného mestského rozvoja (ďalej aj ako „UMR“), pričom stratégia pre územie UMR je zapracovaná v rozsahu predloženom od príslušných spracovateľov, bez korektúr a zásahov do obsahovej časti stratégií Území mestského rozvoja (ďalej aj ako „UMR“).

Schválenie programu rozvoja vyššieho územného celku ako aj príslušnej územnoplánovacej dokumentácie vyššieho územného celku je podmienkou na predloženie žiadosti vyššieho územného celku o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov (doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie poskytované podľa osobitných predpisov).

3. Hlavné ciele.

Hlavným cieľom PHRSR je prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť Trenčianskeho samosprávneho kraja.

4. Obsah (osnova).

Z hľadiska obsahovej štruktúry je dokument, v súlade so zadáním, ako aj s požiadavkami vyplývajúcimi z aktuálne platnej legislatívy - zákon 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v aktuálnom znení, Metodiky pre spracovanie PHRSR zverejnenej MIRRI ako aj jej prílohy k tvorbe PHRSR ako integrovanej územnej stratégie VÚC, rozdelený na nasledovné hlavné časti:

- **Analytickú časť** založenú na databáze objektívne cieleného výberu relevantných údajov, informácií a ukazovateľov, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie vyššieho územného celku, berúc do úvahy stratégie, dokumenty, opatrenia, aktivity, projekty TSK realizované v minulosti, vrátane kritického zhodnotenia ich dopadov a efektívnosti, popisuje kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHRSR neimplementovala, identifikuje vnútorné potenciály, výzvy, limity a problémy regiónu, ako aj výzvy a limity z vonkajšieho prostredia vrátane SWOT analýzy a analýzy konkurenčného prostredia – benchmarking v kontexte širšieho územia, zohľadňuje disparity a faktory rozvoja, identifikuje strom výziev a problémov a navrhuje východiská aj pre špecifické stratégie podpory rozvoja jednotlivých skupín obcí tvoriacich strategicko-plánovacie regióny v rámci PHRSR.
- **Strategickú časť**, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja vyššieho územného celku pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určuje víziu, hlavné ciele a priority pre jeho vyvážený udržateľný rozvoj a ich väzby, nastavuje systém tzv. strom cieľov, s popisom strategických a špecifických (operatívnych) cieľov, ich vzájomných súvislostí, nástrojov a indikátorov pre ich dosiahnutie, identifikuje strategických sociálno-ekonomických partnerov a stratégiu ich zapojenia do procesu implementácie PHRSR. Strategická časť obsahuje aj špecifické rozvojové stratégie TSK pre podporu rozvoja jednotlivých strategicko-plánovacích regiónov, špecifickú stratégiu transformácie uhoľného regiónu horná Nitra a integrovanú územnú stratégiu Trenčianskeho kraja.
- **Implementačnú a monitorovaciu časť**, ktorá obsahuje najmä identifikáciu nástrojov, opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja vyššieho územného celku, stanovuje postup implementácie (rozdelenie úloh, činností a zodpovedností, časový harmonogram, implementačnú štruktúru vrátane princípov, procesov a systému riadenia implementácie a riadenia rizík). V tejto časti sa tiež identifikujú a hodnotia riziká implementácie stratégie PHRSR a navrhujú sa opatrenia na ich zníženie - systém monitorovania a hodnotenia naplňania PHRSR a systém zodpovednosti za ich realizáciu.
- **Finančnú časť**, ktorá obsahuje plán využitia/aktivizácie zdrojov vrátane finančného plánu implementácie stratégie pre obdobie 1+2 roky a výhľad - rozdelenie zdrojov vrátane finančných na programovacie obdobie, na priority, opatrenia, programy, projekty a aktivity, identifikácia predpokladaných finančných zdrojov pre implementáciu.

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu.

Variantné riešenia existujú v rámci objemu prostriedkov vyčlenených na jednotlivé investičné priority PHRSR, samotný strategický dokument nie je vypracovaný variantne.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.

Príprava PHRSR:

Zadanie na vypracovanie PHRSR bolo vypracované v roku 2020. Samosprávny kraj sa rozhodol spracovať PHRSR v spolupráci s externými odborníkmi. Výber spracovateľa bol realizovaný v

priebehu roku 2020 prostredníctvom verejného obstarávania a ukončený bol 19.11.2020 (Zmluva o dielo č.2020/0458). Formálne začatie prác sa uskutočnilo na úvodnom zasadnutí riadiaceho tímu, kde bol prezentovaný harmonogram prác.

Súčasťou zadania je prerokovanie návrhu PHRSR s kľúčovými sociálno-ekonomickými partnermi, spracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z., zverejnenie návrhu PHRSR a Správy o hodnotení, dopracovanie návrhu PHRSR a jeho predloženie na schválenie, ako aj do procesu jeho prerokovania a schválenia v samosprávnom orgáne. Súčasťou zadania je tiež zabezpečenie procesu SEA.

február – marec 2021: Prípravné práce, spracovanie a schválenie Vstupnej správy

máj 2021: Inventarizačná, analytická a prognostická časť dokumentu

február 2022: Návrhová časť dokumentu vrátane samotnej stratégie

apríl – máj 2022: Implementačná a monitorovacia časť dokumentu

november 2022: Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHRSR TSK po procese SEA

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom.

K najvýznamnejším agendám či už na európskej alebo národnej úrovni patrí **Agenda 2030**, ktorá je súhrnom globálnych záväzkov, ktorými medzinárodné spoločenstvo reaguje na najzávažnejšie výzvy súčasnosti, ako sú zmena klímy, chudoba, zvyšujúce sa ekonomické a sociálne nerovnosti alebo neudržateľnosť prevládajúcich vzorcov výroby a spotreby, čo predstavuje komplexné a navzájom previazané problémy. Táto agenda OSN pre udržateľný rozvoj obsahuje 17 hlavných cieľov v oblasti udržateľného rozvoja. Za ďalší kľúčový nadradený dokument možno považovať **Parížsku dohodu o zmene klímy** a ďalšie súvisiace medzinárodné agendy a protokoly najmä v oblasti ochrany ovzdušia, vôd a biodiverzity.

Na národnej úrovni sa tieto globálne trendy a politiky premietajú do dôležitého strategického dokumentu **Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 (Slovensko 2030)**, ktorý okrem toho, že je základným implementačným dokumentom Agendy 2030 za Slovenskú republiku, plní zároveň úlohu **Národnej stratégie regionálneho rozvoja**.

Z pozície štátu je okrem toho pripravených množstvo ďalších strategických dokumentov národnej úrovne - väčšinou pod záštitou jednotlivých rezortov (ministerstiev) ako napr. **Národný investičný plán SR na roky 2018 – 2030**, **Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030**, **Koncepcia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030**, **Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030**, **Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike**, **Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030**, **Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb**, **Návrh Strategického rámca v zdravotníctve pre roky 2013 – 2030**, pre oblasť odpadového hospodárstva ide o dokument **Program odpadového hospodárstva na roky 2021-2025, resp. do roku 2030**, pre oblasť vodohospodárstva a odpadových vôd ide o dokument **Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 – 2027**, pre oblasť ochrany prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry ide o dokument **Prioritný akčný rámec (PAF) pre sústavu Natura 2000 v Slovenskej republike** podľa článku 8 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (smernica o biotopoch) vo viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027), **Národná vodíková stratégia Slovenska** a pod.

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie.

Zastupiteľstvo Trenčianskeho samosprávneho kraja.

9. Druh schvaľovacieho dokumentu (napr. uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky, uznesenie vlády Slovenskej republiky, nariadenie).

Uznesenie zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja.

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy.

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja budú využité:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja pre roky 2013 – 2020 (PHSR TSK 2013 – 2020)
- dostupné existujúce poznatky získané v rámci prípravných prác, dôležité strategické a koncepcné dokumenty a materiály,
- Partnerská dohoda SR na roky 2021-2027,
- makroekonomická analýza – vybrané ukazovatele,
- sociálno-ekonomická analýza,
- možné scenáre vývoja,
- analýza SWOT, kľúčové disparity, hlavné faktory rozvoja.
- Výstupy z verejných diskusií s aktérmi v strategicko-plánovacích regiónoch (identifikácia problémov/výziev, cieľov a rozvojových zámerov aktérov v dotknutom území),
- požiadavky a rozvojové zámery zástupcov samospráv (obcí, miest),
- súbory štatistických dát nevyhnutných pre analýzu a primárne dáta získané dotazníkovým prieskumom,
- relevantné právne normy,
- odborné kapacity (sú vytvorené tematické pracovné skupiny a územné pracovné skupiny, ktoré sú zodpovedné za komunikáciu s aktérmi a prípravu podkladov pre spracovanie strategického dokumentu).
- predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín.

2. Údaje o výstupoch.

Výstupom bude strategický dokument – Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja, schválený Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja. PHRSR TSK bude mať formulovanú základnú dlhodobú stratégiu - víziu, vrcholový (hlavný) cieľ a štruktúru strategických a špecifických cieľov, zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHRSR TSK, finančný plán, zoznam merateľných ukazovateľov a návrh monitoringu plnenia a hodnotenia PHRSR TSK.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.

Vzhľadom na všeobecný charakter PHRSR TSK bez presného stanovenia spôsobu realizácie aktivít a možné variantné riešenia nie je možné vplyvy na životné prostredie objektívne špecifikovať. Vzhľadom na povahu a ciele predkladaného strategického dokumentu sa očakávajú hlavne pozitívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie ako aj na kvalitu života obyvateľov kraja.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

Predpokladá sa pozitívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

5. Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie.

Nie je možné vopred identifikovať vplyvy na chránené územia, keďže jednotlivé aktivity budú predmetom výberu počas realizácie projektu. Schválené aktivity (očakávané výsledky

a dopady) budú musieť rešpektovať úroveň ochrany jednotlivých typov chránených území.

V rámci veľkoplošných chránených území sa na území Trenčianskeho kraja nachádza 5 Chránených krajinných oblastí s celkovou rozlohou 102 612 ha, čo predstavuje 22,80% rozlohy Trenčianskeho kraja. Najväčšiu rozlohu v rámci Trenčianskeho kraja majú Chránené krajinné oblasti Biele Karpaty a Strážovské vrchy.

Na území Trenčianskeho kraja sa nachádza 141 chránených území zaradených do kategórií Národné prírodné rezervácie, Prírodné rezervácie, Národné prírodné pamiatky, Prírodné pamiatky a Chránené areály.

Národných prírodných rezervácií je 12 a zaberajú plochu 1574,48 ha. Najväčší počet NPR sa nachádza v okresoch Prievidza a Nové Mesto nad Váhom. Plošne najväčšie chránené územie predstavuje NPR Strážov.

V rámci prírodných rezervácií sa v riešenom území nachádza 52 prírodných rezervácií. Počtom aj rozlohou sa najviac prírodných rezervácií nachádza v okresoch Trenčín a Nové Mesto nad Váhom. Rozlohou najväčšia PR je Lútovský Drieňovec.

V Trenčianskom kraji sa nachádzajú 3 Národné prírodné pamiatky v okresoch Nové Mesto nad Váhom, Trenčín a Prievidza. NPP Čachtická jaskyňa a NPP Prepoštská jaskyňa majú vyhlásené ochranné pásma.

Prírodných pamiatok je v Trenčianskom kraji 71. Najviac z nich sa nachádza v okresoch Nové Mesto nad Váhom (17) a Trenčín (16).

Chránené areály sú v Trenčianskom kraji tri. Ich celková rozloha je 30,72 ha. Chránené areály tvoria prevažne historicky a krajinársky hodnotné parky s výskytom domácich aj cudzokrajných drevín.

Sústava NATURA 2000 je tvorená dvoma typmi území

- osobitne chránené územia, v národnej legislatíve chránené vtáčie územia
- osobitné územia ochrany, v národnej legislatíve územie európskeho významu

V rámci Trenčianskeho kraja je rozloha Chránených vtáčích území 56 109,14 ha, čo predstavuje 12,5% rozlohy Trenčianskeho kraja. Najväčšie chránené vtáčie územie v rámci Trenčianskeho kraja je CHVÚ Strážovské vrchy, ktoré zasahuje do 6 okresov.

Na území Trenčianskeho kraja sa nachádza 26 Území európskeho významu s celkovou rozlohou 62 533 ha a 44 995 ha v rámci Trenčianskeho kraja.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu.

Nepredpokladajú sa významnejšie riziká spojené s uplatňovaním strategického plánu vo vzťahu k životnému prostrediu.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu nie je predpoklad vplyvu na životné prostredie presahujúce hranice štátu.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení.

Ako je uvedené v zozname dotknutých subjektov nižšie.

2. Zoznam dotknutých subjektov

Ministerstvá

1. Min. dopravy a výstavby SR, Nám. Slobody 6, 810 05 Bratislava
2. Min. hospodárstva SR, Mlynské Nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212
3. Min. životného prostredia, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
4. Min. pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
5. Min. práce, soc. vecí a rodiny SR, Špitálska 4, 816 43 Bratislava
6. Min. školstva vedy, výskumu a športu SR, Stromová 1, 813 30 Bratislava
7. Min. kultúry SR, Nám. SNP 33, 813 31 Bratislava
8. Min. zdravotníctva SR, Limbova 2, P.O. Box 52, 837 52 Bratislava 37
9. Min. investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Pribinova 25, 811 09 Bratislava

Štátna správa

10. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Nemocničná 4, 911 01 Trenčín
11. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Nemocničná 8, 972 01 Bojnice
12. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Slovenských partizánov 1130/50, 017 01 Považská Bystrica
13. Okresný úrad Trenčín – odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie ÚP, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
14. Okresný úrad Trenčín – odbor starostlivosti a životné prostredie, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
15. Okresný úrad, odbor cestnej dopravy a pozemné komunikácie, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
16. Krajský pamiatkový úrad Trenčín, K dolnej stanici 7282/20A, 91101 Trenčín

Regionálna samospráva

17. Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina
18. Banskobystrický samosprávny kraj, SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
19. Trnavský samosprávny kraj, P. O. BOX 128, Starohájska 10, 917 01 Trnava
20. Nitriansky samosprávny kraj, Rázusova 2A, 949 01 Nitra

Samospráva

21. Regionálne združenie miest a obcí Stredného Považia, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
22. Regionálne ZMO Stredného Ponitria, Nám. SNP 212/4, 958 01 Partizánske
23. Združenie miest a obcí myjavského regiónu, M. R. Štefánika 560/4, 907 01 Myjava
24. Združenie miest a obcí Hornej Nitry, V. Clementisa 52, 971 01 Prievidza
25. Považskobystrické regionálne združenie miest a obcí, Centrum 2/3, 017 01 Považská Bystrica

3. Dotknuté susedné štáty

Nepredpokladá sa vplyv na susedné štáty.

V. Doplnujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu).

Predkladané oznámenie neobsahuje mapové a iné grafické dokumentácie.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na obdobie 2013 - 2023
- Plán dopravnej obslužnosti na obdobie rokov 2020 - 2025 s výhľadom do roku 2030
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja do roku 2030
- Krajská koncepcia Environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu v Trenčianskom kraji do roku 2030
- Plán udržateľnej mobility Trenčianskeho samosprávneho kraja
- Koncepcia rozvoja práce s mládežou v Trenčianskom samosprávnom kraji do roku 2028
- Cyklostratégia TSK na roky 2016 - 2030
- Akčný plán transformácie uhoľného regiónu horná Nitra
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v Trenčianskom samosprávnom kraji na roky 2021 - 2025
- Rozvojový program verejných prác TSK 2023 - 2025
- Územný plán veľkého územného celku Trenčianskeho kraja (1998), vrátane Zmien a doplnkov č. 1 (2004), č.2 (2011) a č.3 (2018)

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Trenčín 19.08.2022

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia.

Ing. Martin Macíček, Oddelenie životného prostredia a územného plánovania TSK

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka.

Ing. Jaroslav Baška
predseda